

Aprobat prin
Decizia Consiliului
Banca de Economii SA
Nr. 27 din
28 decembrie 2009

Politica de contabilitate pentru anul 2010

(ÎN CONFORMITATE CU STANDARDELE NATIONALE DE CONTABILITATE)

I. Noțiuni generale

- 1.1 Politica de contabilitate este elaborată în baza Standardului Național de Contabilitate nr.1 „Politica de contabilitate” ce prezintă un element de reglementare normativă a contabilității în Republica Moldova și urmează a fi aplicată cu respectarea prevederilor altor Standarde Naționale de Contabilitate.
- 1.2 Noțiunea de politică de contabilitate a băncii cuprinde o anumită totalitate de metode de ținere a evidenței contabile - observațiile primare, estimarea valorii, gruparea curentă și generalizarea activității economico-financiare. Modalitățile de ținere a evidenței contabile cuprind metode de grupare și evaluare a activității, de amortizare a activelor materiale și nemateriale, procedee de organizare a circulației documentelor, de inventariere, metode de utilizare a conturilor în evidența contabilă, sisteme de registre, de prelucrare a informației și alte modalități.
- 1.3 Obiectivul politicii de contabilitate este fundamentarea procedeelelor de evidența alese din gama variantelor propuse de standardele naționale și internaționale și aplicarea acestor procedee reieșind din particularitățile activității Băncii de Economii S.A. (în continuare - Banca), stabilirea bazelor de elaborare a politicii de contabilitate și de publicitate a prevederilor principale ale acesteia, utilizate la întocmirea și prezentarea rapoartelor financiare ale băncii: bilanțul contabil, raportul de profit și pierdere, fluxul capitalului propriu și fluxul mijloacelor bănești.
- 1.4 Politica de contabilitate a Băncii de Economii S.A. stabilește totalitatea principiilor, convențiilor, regulilor și procedeelelor, adoptate de către conducerea băncii pentru ținerea contabilității și întocmirea rapoartelor financiare.
- 1.5 Prezenta politică de contabilitate a fost elaborată în conformitate cu cerințele:
  - Standardele Naționale de Contabilitate;
  - Standardele Internaționale de Raportare Financiară și Standardele Internaționale de Contabilitate;
  - Legea Contabilității nr.113-XVI din 27.04.2007;
  - Legea cu privire la instituțiile financiare;
  - Codul fiscal al Republicii Moldova;
  - Planul de conturi al evidenței contabile în băncile licențiate din Republica Moldova
  - Alte acte normative referitoare la evidența contabilă și întocmirea dărilor de seamă.
- 1.6 Politica de contabilitate se extinde asupra tuturor subdiviziunilor Băncii de Economii S.A.

II. Principiile politicii de contabilitate

- 2.1 Politica de contabilitate a Băncii de Economii S.A. se bazează pe următoarele convenții fundamentale ale contabilității:
  - a) *Continuitatea activității*

Banca este analizată ca o unitate în activitate continuă, ceea ce înseamnă că banca își va continua activitatea într-un viitor previzibil.
  - b) *Permanența metodelor*

Politica de contabilitate acceptată de către bancă este aplicată în mod consecvent de la o perioadă gestionară la alta.
  - c) *Specializarea exercițiilor lor (metoda calculării)*

Veniturile și cheltuielile băncii se contată și se reflectă în contabilitate și în rapoartele financiare ale băncii în perioada în care acestea sau produs, indiferent de momentul efectiv al încasării sau plății mijloacelor bănești.
- 2.2 Politica de contabilitate a băncii asigură respectarea următoarelor principii:
  - a) *Prudența*

La întocmirea rapoartelor financiare banca trebuie să dea dovadă de prudență, pentru ca activele și veniturile să nu fie supraevaluate, iar datoriile și cheltuielile să nu fie subevaluate.
  - b) *Prioritatea conținutului asupra formei*

Operațiunile economice și alte evenimente sunt contabilizate și prezentate în rapoartele financiare, în primul rând, în conformitate cu conținutul și realitatea financiară a acestora, dar nu numai potrivit formei lor juridice.

c) *Importanța relativă (esențialitatea)*

Rapoartele financiare ale băncii dezvăluie toate capitolele importante pentru evaluări și luarea deciziilor de către utilizatori. În cazul în care postul (sau gradul de exactitate al acestuia) nu are o mare importanță pentru utilizatorii rapoartelor financiare, acesta este considerat ca neesențial.

2.3 Formarea politicii de contabilitate a băncii se bazează pe următoarele principii metodologice de bază:

- a) patrimoniul și obligațiunile băncii există separat de patrimoniul și obligațiunile fondatorilor și acționarilor săi;
- b) banca își continuă activitatea în viitorul de perspectivă apropiată și nu există intenții și necesități de lichidare a ei;
- c) politica de contabilitate adoptată de bancă este implementată consecvent, din an în an;
- d) politica de contabilitate poate fi modificată în următoarele cazuri:
  - reorganizării băncii (fuziune, separare, afiliere);
  - schimbării proprietarilor;
  - modificări în legislația Republicii Moldova sau a sistemului de reglementare normativă a evidenței contabile;
  - elaborările unor metode noi de ținere a evidenței contabile ș.a.

2.4 Banca ține evidența contabilă a patrimoniului și activității economico-financiare în baza unor unități de măsură naturale în expresie sintetizatoare pe calea reflectării continue, documentare și interconexă a lor, asigurând concomitent:

- a) plenitudinea reflectării tuturor factorilor activității economico-financiare proprii perioade de gestionare și a rezultatelor inventarierii patrimoniului și creanțelor;
- b) identitatea datelor evidenței analitice și a rulajelor și soldurilor din conturile evidenței sintetice pentru fiecare perioadă de perfectare a registrelor;
- c) delimitarea cheltuielilor curente și a investițiilor capitale;
- d) prevenirea în termeni oportuni a fenomenelor negative din activitatea economico-financiară, depistarea și mobilizarea rezervelor interne;
- e) formarea informației complete și veridice despre procesele economice și rezultatele activității băncii, necesare pentru dirijarea și gestionarea operativă, precum și pentru utilizarea de către acționari, investitori, creditorii, bănci, organe financiare și fiscale;
- f) corectitudinea constatării veniturilor și cheltuielilor pe perioadele de gestiune; cheltuielile și veniturile sunt recunoscute în perioada în care acestea sau produs, indiferent de momentul efectiv al încasării sau plății mijloacelor bănești.

2.5 Ca temelie pentru constituirea evidenței contabile servește sistemul unic al conturilor de evidență sintetică. Conturile evidenței sintetice sunt concomitent și capitole ale bilanțului băncii. Ca documente ale evidenței sintetice sunt: registrele de contabilitate, borderourile soldurilor mijloacelor plasate (atrase), borderourile rulajelor. Documentele nominalizate există atât pe suport de hârtie, cât și pe suport magnetic și servesc ca materiale de verificare a corectitudinii reflectării operațiunilor în conturile personale ale evidenței analitice și sunt folosite pentru elaborarea bilanțului contabil.

2.6 Bilanțul băncii este elaborat zilnic și reflectă starea mijloacelor atrase și proprii, plasarea lor în operațiuni de acordare a creditelor și alte operațiuni.

2.7 Înregistrările contabile în conturile valutare, precum și operațiunile în valută străină sunt efectuate în valuta Republicii Moldova, pe calea recalculării valutei străine la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data efectuării operațiunii. Reevaluarea conturilor valutare și capitolelor bilanțului contabil al băncii în valută străină se efectuează în baza actelor normative, emise de către Banca Națională a Moldovei.

2.8 Temei pentru înscrierile în registrele contabile sunt documentele primare, care fixează faptul efectuării operațiunii respective. Documentele primare trebuie să fie perfectate la momentul efectuării operațiunii. Responsabilitatea pentru constituirea corectă și în timpul oportun a documentelor, transmiterea lor în termenii stabiliți conform destinației pentru reflectarea în evidența contabilă, pentru veridicitatea datelor cuprinse în aceste documente le revine persoanelor, autorizate să perfecteze și să semneze aceste documente.

2.9 În documentele primare și registrele contabile nu sunt admise corectări nestipulate. Corectarea greșelii trebuie să fie confirmată prin semnătura persoanelor cu funcții de răspundere, aprobate în modul corespunzător, cu indicarea datei efectuării corectării. În documentele de casă și bancare nu se admite efectuarea corectărilor.

2.10 Organizarea evidenței bancare interne, a circulației documentelor și în general a dărilor de seamă ale băncii, filialelor, reprezentanțelor este efectuată în baza regulamentelor elaborate pentru fiecare dintre aceste unități structurale.

2.11 În scopul asigurării veridicității datelor evidenței contabile și a dărilor de seamă banca efectuează inventarierea patrimoniului și obligațiunilor financiare.

2.12 Efectuarea inventarierii este obligatorie:

- a) înainte de elaborarea rapoartelor anuale: a patrimoniului conform situației din 1 noiembrie al anului de gestiune; a obligațiunilor financiare, mijloacelor bănești, creanțelor conform situației de la 31 decembrie al anului de gestiune;
- b) în cazul transmiterii patrimoniului în arendă, răscumpărării sau vânzării lui;
- c) în cazul schimbării persoanelor ce poartă răspundere materială (conform situației de la ziu predaării-primirii);
- d) în cazul altor necesități.

2.13 Rezultatele inventarierii se stabilesc prin compararea datelor constatate efectiv și înscrise în listele de inventariere cu cele din evidența analitică în contabilitate. Pentru determinarea rezultatelor inventarierii se procedează la:

- controlul exactității stocurilor din depozite și soldurilor din contabilitate pentru bunurile inventariate. Erorile descoperite se corectează operativ;
- confruntarea cantităților consemnate în listele de inventariere cu evidența analitică pentru fiecare poziție în parte;
- preluarea pozițiilor cu diferențe în Balanța de verificare a rezultatelor inventarierii;
- obținerea de către comisia de inventariere a explicațiilor scrise (nota explicativă) de la persoanele care poartă răspundere pentru plusurile, lipsurile și deprecierea constatate, precum și pentru pagubele cauzate de expirarea termenelor de prescripție a creanțelor sau din alte cauze;
  - stabilirea, pe baza explicațiilor primite și documentelor cercetate, a caracterului lipsurilor, pierderilor, pagubelor, și deprecierea constatate, precum și a plusurilor;
  - elaborarea propunerilor privind modul de regularizare a diferențelor dintre datele contabilității și cele efective constatate în urma efectuării inventarierii;
- înregistrarea în contabilitate a plusurilor și lipsurilor în vederea punerii în acord a evidenței contabile cu activele și pasivele inventariate.

2.14 Diferențele depistate se reglementează în felul următor:

- a) plusurile de bunuri diferențele valorice în urma compensării lipsurilor cu plusuri se înregistrează la majorarea veniturilor;
- b) lipsurile de bunuri se trec la cheltuielile perioadei;
- c) lipsurile de bunuri care depășesc normele perisabilității naturale, precum și prejudiciile legate de deteriorarea lor, se încasează de la persoanele vinovate, în mărimea stabilită de legislația în vigoare;
- d) în cazul când nu sînt stabilite persoane vinovate, pierderile legate de deteriorarea bunurilor sau lipsurile care depășesc normele perisabilității naturale se trec la cheltuielile perioadei.

2.15 Rezultatele inventarierii se înscriu de comisia de inventariere într-un proces-verbal, după confirmarea de către contabilitate a soldurilor scriptice. Propunerile cuprinse în procesul-verbal al comisiei de inventariere se prezintă, în termen de 5 zile de la data încheierii operațiunilor de inventariere, Directorului General. Directorul General, cu avizul secției Contabilitate, decide, în termen de cel mult 5 zile, asupra soluționării propunerilor înaintate.

2.16 Rezultatele inventarierii vor fi înregistrate atât în evidența tehnico-operativă, cât și în contabilitate, în termen de cel mult 5 zile de la data luării deciziei privind rezultatele inventarierii.

III. Organizarea și ținerea evidenței contabile

- 3.1 Răspunderea pentru ținerea contabilității și raportarea financiară revine Președintelui Băncii. Ținerea evidenței contabile și asigurarea controlului executării operațiunilor și înregistrarea lor în Centrala băncii este exercitată de Contabilul-șef al băncii, iar în filiale de contabilii șefi ai filialelor.
- 3.2 Președintele și directorii filialelor sunt obligați să creeze condițiile necesare pentru a asigura ducerea corectă a evidenței contabile, oportunitatea formării și prezentării rapoartelor financiare, să asigure îndeplinirea exactă de către toate subdiviziunile și serviciile a cerințelor contabilului șef cu privire la întocmirea documentelor și prezentarea informației pentru evidență.
- 3.3 Răspunderea pentru formarea politicii de evidență, ținerea corectă a evidenței contabile, prezentarea în termenii stabiliți a rapoartelor financiare contabile corecte și veridice o poartă contabilul șef al băncii.
- 3.4 Contabilul-șef asigură corespunderea operațiunilor contabile legislației Republicii Moldova în vigoare și actelor normative ale Băncii Naționale a Moldovei.
- 3.5 Cerințele contabilului șef cu privire la confirmarea documentară a operațiunilor și prezentarea în contabilitate a documentelor justificative sunt obligatorii pentru toți lucrătorii băncii.
- 3.6 Fără semnătura contabilului șef sau a persoanelor împuternicite documentele de decontare și de eliberare-încasare a numerarului, obligațiunile financiare și creditare sunt considerate nevalabile și nu pot fi primite pentru executare.
- 3.7 Evidența contabilă în bancă este ținută în conformitate cu cerințele Standardelor Naționale de Contabilitate.
- 3.8 Evidența contabilă este ținută în limba de stat.
- 3.9 Evidența sintetică în cadrul SA Banca de Economii este ținută în conformitate cu "Planul de conturi al evidenței contabile în băncii și alte instituții financiare din Republica Moldova".
- 3.10 Bilanțul contabil include soldurile pe conturile din cele 5 clase:
  - Clasa I. Active;
  - Clasa II. Obligațiuni;
  - Clasa III. Capital și rezerve;
  - Clasa IV. Venituri;
  - Clasa V. Cheltuieli;
- 3.11 La conturile de active, obligațiuni, capital, venituri și cheltuieli evidența contabilă se duce prin metoda înscririi duble.
- 3.12 La conturile condiționale evidența este ținută după metoda Debit sau Credit.
- 3.13 La conturile memorandum evidența contabilă este ținută conform metodei simple "Intrări/leșiri".
- 3.14 Banca alcătuiește bilanțul sintetic zilnic, lunar și anual pe toată banca.
- 3.15 Toate filialele băncii formează bilanțul sintetic de sinestătător.
- 3.16 Bilanțul totalizat conține bilanțurile tuturor filialelor.
- 3.17 În bilanț nu sunt permise solduri negative cu excepția contra-conturilor, conturilor de venituri/cheltuieli aferente dobânzilor sporite la credite/depozite (la stornarea dobânzilor cazul nerespectării prevederilor contractuale) și conturilor de clearing.
- 3.18 Nu se permite formarea overdrafturilor la conturile clienților.
- 3.19 Soldurile și rulajele din evidența analitică trebuie să corespundă datelor din evidența sintetică.
- 3.20 În fiecare zi trebuie să fie format și tipărit bilanțul contabil desfășurat pe toate conturile.
- 3.21 Înregistrările contabile efectuate greșit se corectează, cu permisiunea contabilului-șef sau persoanei împuternicite, prin stornarea operațiunii, în cazul utilizării greșite a conturilor sau prin stornarea sau contabilizarea în plus a diferenței, în cazul contabilizării greșite a sumei, în baza documentelor de corectare justificative.
- 3.22 Înregistrarea contabilă a corectărilor se efectuează în ziua depistării acestora. Corectarea înregistrărilor contabile greșite care necesită trecerea la scăderi a mijloacelor din conturile clienților se efectuează în conformitate cu prevederile actelor normative.
- 3.23 Conturile clienților sunt deschise în conformitate cu Regulamentul Băncii Naționale a Moldovei privind deschiderea, modificarea și închiderea conturilor la băncile din Republica Moldova nr.297 din 25.11.2004 și a Codului Fiscal.
- 3.24 Toate conturile analitice (inclusiv cele interne) sunt înregistrate în registrul conturilor deschise. Conturile sunt deschise de către contabilul-șef sau de persoanele desemnate pentru aceasta.

- 3.25 Operațiunile de decontare sunt executate conform cerintelor Regulamentului BNM cu privire la transferul de credit.
- 3.26 Operațiunile de casă în Bancă se execută conform Regulamentului cu privire la operațiunile cu numerar în băncile din Republica Moldova.
- 3.27 Înregistrările contabile contabile sunt formate, confirmate și executate de către lucrătorii subdiviziunii contabilitate.
- 3.28 Toate documentele parvenite în contabilitate în timpul zilei operaționale trebuie să fie prelucrate și reflectate în conturi în aceeași zi.
- 3.29 Dispozițiile contribuabililor și organelor fiscale pentru transferul impozitelor și a altor plăți obligatorii în buget și fondurile extrabugetare, cu condiția existenței resurselor financiare pe contul contribuabilului, sunt executate nu mai târziu de finele zilei următoare zilei intrării dispoziției.
- 3.30 Dacă sistemul de reglementare normativă a contabilității nu stabilește metodele de ținere a contabilității referitor la o problemă concretă, Banca va elabora metoda respectivă de sine stătător, aplicând în următoarea consecutivitate, prevederile:
- a) Cadrului general pentru întocmirea și prezentarea rapoartelor financiare;
  - b) S.I.R.F. și S.N.C., în care se examinează probleme similare;
  - c) altor acte normative prevăzute în art.11 alin.(2) lit.a) al Legii contabilității nr. 113-XVI din 27.04.2007 privind problema respectivă sau o problemă analogică.
- 3.32. Documentele primare se întocmesc în timpul efectuării operațiunilor.
- 3.33. Documentele primare întocmite pe suport de hârtie sau în formă electronică au aceeași putere juridică.
- 3.34. Termenele de păstrare a documentelor primare, registrelor contabile și rapoartelor financiare se stabilesc conform Nomenclatorului dosarelor în vigoare, în baza recomandărilor legislației prevăzute de Organul de Stat pentru Supravegherea și Administrarea Fondului Arhivistic al Republicii Moldova

IV. Evidența contabilă a valorilor mobiliare

4.1. Valori mobiliare destinate pentru vânzare:

Valori mobiliare destinate pentru vânzare sunt activele financiare achiziționate cu scopul realizării profitului din fluctuația pe termen scurt a prețului sau din marja dealerului. Valori mobiliare destinate pentru vânzare sunt evaluate la prețul de cumpărare. Profitul sau pierderea apărute în rezultatul modificării valorii juste a instrumentelor financiare sunt prezentate în raportul de profit și pierdere.

Acordurile de vânzare REPO (cu condiția de răscumpărare) se înregistrează ca tranzacții de finanțare asigurate cu hârtii de valoare. Diferențele prețurilor de vânzare și răscumpărare se înregistrează ca dobânzi sporite de la data vânzării până la data răscumpărării.

Acordurile de cumpărare REPO (cu scopul de revânzare) se înregistrează ca credite. Diferențele prețurilor de cumpărare și răscumpărare se înregistrează ca dobânzi sporite de la data cumpărării până la data răscumpărării.

4.2. Valori mobiliare investiționale:

Valori mobiliare investiționale includ valorile mobiliare de stat în valută națională și investițiile în capitalul altor întreprinderi. Valori mobiliare de stat sunt evaluate la valoarea nominală minus amortizarea scontului estimată prin utilizarea metodei liniare. Valori mobiliare de stat includ bonuri de tezaur și obligațiuni în valută națională și Certificate ale Băncii Naționale.

Evidența contabilă a investițiilor în capitalul social al altor întreprinderi se ține la valoarea istorică. Diferența dintre prețul de vânzare și valoarea de bilanț plus cheltuielile de vânzare se prezintă ca profit sau pierdere la ieșire.

V. Evidența contabilă a activelor (generatoare de dobînda) și reducerilor pentru pierderi la active și provizioanelor pentru pierderi la angajamente condiționale

5.1 Evidența activelor și angajamentelor condiționate se ține conform "Planul de conturi al evidenței contabile în băncii și alte instituții financiare din Republica Moldova", precum și în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare și a altor documente în domeniul evidenței contabile.

5.2 Evidența activelor se ține la valoarea datoriei rămase separat pentru fiecare debitor, contract și tip de valută.

5.3 Activele în valută străină sunt ținute în evidența contabilă la suma principalului reevaluate la cursului oficial la ziua întocmirii bilanțului.

5.4 Dobânzile aferente activelor sunt sporite zilnic, indiferent de periodicitatea achitări conform soldului efectiv al datoriei la credit. Ca perioadă de sporire a dobânzilor este luată luna calendaristică. Înregistrările contabile de reflectare a dobânzilor sporite în bilanțul contabil sunt efectuate până la închiderea zilei operaționale.

5.5 Separat se ține evidența reducerilor pentru pierderi la active și valoarea inițială a activului.

- 5.6 În fiecare perioadă de timp în raportul de profit și pierdere sunt indicate modificările în rezervele pentru posibilele pierderi la active.
- 5.7 Reducerile pentru pierderi la active se formează în balanțele filialelor și Centralei băncii în conformitate cu cerințele Regulamentului cu privire la clasificarea activelor și angajamentelor condiționale și formarea reducerilor pentru pierderi la active și provizioanelor pentru pierderi la angajamente condiționale și a Regulamentului Băncii de Economii S.A. cu privire la clasificarea activelor și angajamentelor condiționale.
- 5.8 Sumele rambursate, aferente activelor trecute la scăderi din contul reduceri pentru pierderi la active în corespondența cu conturile activelor respective, se reflectă ca recuperări care majorează soldul contului reduceri pentru pierderi la active.
- 5.9 În cazul micșorării mărimii calculate a contului reduceri pentru pierderi la active față de mărimea formată, restituirea mijloacelor se efectuează pe aceleași conturi din care a fost format contul reduceri pentru pierderi la active.
- 5.10 În cazul în care angajamentul condițional se constată ca activ în bilanțul contabil, contul provizioane pentru pierderi la angajamente condiționale se va micșora cu suma provizioanelor pentru pierderi aferentă acestui angajament condițional, iar contul reduceri pentru pierderi la active se va majora cu suma reducerilor pentru pierderi la activul respectiv care va corespunde riscului aferent acestuia la momentul înscrierii în bilanțul contabil.
- 5.11 În cazul în care, în schimbul rambursării unui activ supus clasificării, banca obține o cota de participare, un activ material sau alte bunuri, a căror valoare este mai mică decât suma activului respectiv, suma neacoperită a acestuia se trece la scăderi din contul reduceri pentru pierderi la active în corespondența cu contul activului dat.
- 5.12 Activele clasificate compromise (pierderi) la data gestionării nu vor fi reflectate în bilanțul băncii la următoarea dată de gestionare. Aceste active vor fi înregistrate la contul memorandum.
- 5.13 Veniturile aferente activelor se reflectă în bilanțul contabil și în raportul de profit și pierdere conform metodei calculării.

VI. Evidența contabilă a depozitelor

- 6.1 Evidența depozitelor se ține conform "Planul de conturi al evidenței contabile în băncii și alte instituții financiare din Republica Moldova", "Regulamentului privind ordinea efectuării operațiunilor la conturile de depozit ale persoanelor fizice în Banca de Economii SA", precum și în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare și a altor documente în domeniul evidenței contabile.
- 6.2 Dobânda la depozite inclusiv la depozitele persoanelor fizice este calculată lunar și se reflectă în evidență conform metodei calculării cheltuielilor.

VII. Evidența contabilă a operațiunilor în valută străină

- 7.1 Evidența operațiunilor cu valuta străină se ține conform "Planul de conturi al evidenței contabile în băncii și alte instituții financiare din Republica Moldova", cerințelor actelor normative ale Băncii Naționale a Moldovei, precum și în conformitate cu prevederile actelor normative interne aferente activității cu valuta străină și evidența contabilă în vigoare.
- 7.2 Evidența sintetică a operațiunilor în valută străină se ține în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei în vigoare la data executării operațiunii.
- 7.3 Evidența analitică a operațiunilor în valută străină se ține în valută străină și echivalentul în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei, în vigoare la data executării operațiunii.
- 7.4 În bilanțul contabil nu pot să existe conturi de venituri și cheltuieli în valută.
- 7.5 Activele și obligațiile în valută străină se revaluează zilnic în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei și se reflectă la contul "Venituri/pierderi aferente reevaluării valutilor străine".

VIII. Evidența contabilă a activelor pe termen lung și nemateriale, stocurilor de mărfuri, materiale și obiecte de mică valoare și scurtă durată

- 8.1 Activele materiale pe termen lung și activele nemateriale ale băncii sunt reflectate în evidența contabilă și rapoartele financiare la valoarea lor inițială, constituită din cheltuielile efectiv pentru achiziționarea, transportarea, construirea sau confecționarea lor, plus impozitele, taxele nerecuperabile prevăzute de legislație.
- 8.2 Reevaluarea fondurilor fixe se efectuează în scopul reflectării corecte și veridice a valorii lor reale în bilanțul contabil al băncii la data reevaluării lor. Reevaluarea mijloacelor fixe se efectuează în corespundere cu cerințele Standardelor Naționale de Contabilitate. Modul de efectuare a reevaluării și de reflectare a rezultatelor ei în evidența contabilă este reglementat de actele normative ale Ministerului Finanțelor și Băncii Naționale a Moldovei.
- 8.3 În componența mijloacelor fixe sunt incluse obiecte a căror valoare unitară depășește plafonul stabilit de legislație (3000 lei) și sunt utilizate mai mult de un an. Obiectele se consideră incluse în componența

mijloacelor fixe din momentul punerii în funcțiune a acestora în baza documentelor primare perfectate în modul corespunzător.

- 8.4 Durata de funcționare utilă probabilă a unui obiect sau a unei grupe de active omogene este determinată de către bancă în mod independent la momentul achiziționării, ținând cont de experiența de lucru cu asemenea active, starea reală a obiectelor în perioada curentă. Durata de funcționare utilă a mijloacelor fixe este determinată de perioada în decursul căreia acestea pot fi utile băncii.
- 8.4 Uzura (amortizarea) activelor materiale pe termen lung și activelor nemateriale se calculează prin metoda liniară este repartizarea sistematică a valorii uzurabile a mijloacelor fixe în decursul duratei de funcționare utilă. La calcularea uzurii mijloacelor fixe banca aplică metoda casării liniare. Ratele uzurii mijloacelor fixe se stabilesc reieșind din durata de funcționare utilă a unui obiect sau a unei grupe de active omogene. Metoda casării liniare conduce la defalcări uniforme pe toată durata de funcționare utilă a mijloacelor fixe. Suma uzurii calculate a mijloacelor fixe în perioada de gestiune se consideră drept cheltuială. În scopul reflectării reale în bilanțul contabil a termenului de funcționare a fondurilor fixe, la fiecare categorie de proprietate banca aplică următoarea durată de funcționare utilă:

Denumirea grupei	Contul de evidență	Durata de funcționare utilă (după Catalog), ani	Codul (după Catalog)	Categoria de proprietate
Teren pământ	1601	-	-	-
Casa de locuit	1603	45	11000502000	I
Clădiri administrative	1603	40	11000402000	I
Altă tehnică de calcul	1604	3	14847100000	V
Alte aparate de uz casnic	1604	2	16850900000	V
Aparat de cântărit	1604	5	14842390000	V
Aparat de casă	1604	7	16847290100	V
Aparat de fotografiat	1604	10	14900600000	IV
Aparat de sudat	1604	10	14851500000	IV
Aparat medical măsurat tensiunea	1604	7	14902200000	V
Aparat telefon	1604	5	14851700000	V
Bancomat	1604	10	16847290300	IV
Cabina metalică	1604	7	16940320000	V
Camera video	1604	5	14852800000	V
Card reader	1604	3	14847100000	V
Cazan (boiler)	1604	10	14840200000	IV
Computer	1604	3	14847100000	V
Conditioner	1604	4	14841510000	V
Contor electric	1604	6	14903000000	V
Contor termic	1604	4	14902600000	V
Convactor	1604	8	14841911000	V
Detector valuta	1604	7	14902200000	V
Dispozitiv securitate	1604	8	14853100000	V
Dispozitiv destinație de gospodărie	1604	6	14903000000	V
Fax	1604	5	14851700000	V
Filtru de cafea	1604	4	14841981910	V
Frigidere	1604	15	14841810000	IV
Magnetofon	1604	5	14852000000	V
Mașina de șlefuit	1604	8	14846000000	V
Mașina de spălat	1604	7	14845000000	V
Mașini de tapat	1604	5	14846900000	V
Mașini și aparate de ridicat	1604	9	14842810000	V
Mobilier	1604	5	16940330000	V
Modem	1604	3	14847100000	V
Monitor	1604	3	14847100000	V
Perforator electric	1604	3	16820750000	V

Pin Pad	1604	3	14847100000	V
Pompa	1604	8	14841370300	V
POS terminal	1604	3	14847100000	V
Printer	1604	5	14844300000	V
Radiotelefon	1604	5	14852520000	V
Rafturi metalice	1604	7	16940320000	V
Router	1604	3	14847100000	V
Safeu	1604	10	16940310000	IV
Scanner	1604	3	14847100000	V
Statie electrica	1604	10	14850161000	IV
Statie radiodifuziune	1604	5	14852500000	V
Strung	1604	10	14845800000	IV
Telefon mobil	1604	5	14852520910	V
Televizor	1604	5	14852800000	V
Videomagnetofon	1604	5	14852800000	V
Xerox	1604	10	14900900000	IV
Autoturism	1605	7	15870300000	V
Autovehicule pentru transportat mărfuri de la 5t pana la 20t	1605	5	15870422000	V
Autovehicule pentru transportat mărfuri pana la 5t	1605	6	15870421000	V
Microbuz	1605	8	15870200000	V
Remorca	1605	6	15871600000	V
Alte articole din metal	1609	7	16940320000	V
Arme	1609	12	16940290000	IV
Articole decorative din metal	1609	15	16970300000	IV
Covor	1609	5	16570110000	V
Gratii decorative	1609	7	16940320000	V
Husa	1609	3	16940400000	V
Jaluzele	1609	4	16940380000	V
Linie electrica	1609	15	14853710000	IV
Lustra	1609	15	14853710000	IV
Panou publicitate	1609	5	16970110000	V
Panou publicitate luminiscent	1609	15	14853710000	IV
Unelte manuale sau mecanice de gospodărire	1609	4	16820700000	V
Vagon	1609	5	11000309004	V
Îmbunătățirea mijloacelor fixe arendate	1606	termenul de arenda conform Contractului	10000000000	-

- 8.5 În evidența sintetică și analitică valoarea inițială a mijloacelor fixe, aflate la balanța băncii este micșorată treptat pe măsura calculării uzurii și raportării acesteia la cheltuieli, conform normelor indicate.
- 8.6 Casarea mijloacelor fixe din bilanțul băncii este efectuată din diverse motive și când nu se așteaptă în viitor nici un avantaj economic.
- 8.7 Rezultatele din scoaterea din uz sau vânzarea mijloacelor fixe se determină ca diferența dintre încasările nete și valoarea de bilanț la momentul scoaterii din uz și se constată ca venit sau cheltuieli în raportul de profit și pierdere.
- 8.8 La scoaterea din uz a mijloacelor fixe până la expirarea termenului de funcționare stabilit, suma uzurii necalculate se trece la cheltuielile privind scoaterea din uz. Dacă mijloacele fixe au fost evaluate în contabilitate, atunci la scoaterea din uz a acestora, suma majorării, reflectată anterior ca majorare a capitalului propriu, este trecută la veniturile privind scoaterea din uz a activelor materiale.

- 8.9 Mijloacele obținute de la înstrăinarea mijloacelor fixe se raportează la reducerea bazei valorice a categoriei respective de proprietate. Dacă reducerea indicată conduce la sfârșitul perioadei de gestiune la un rezultat negativ pe categoria de proprietate, atunci acest rezultat se include în venit, iar valoarea categoriei respective de proprietate la începutul perioadei de gestiune corespunzătoare se egalează cu zero.
- 8.10 Valoarea îmbunătățirii mijloacelor fixe arendate se înscrie în activ și se amortizează treptat la cheltuielile aferente uzurii îmbunătățirii mijloacelor arendate în conformitate cu termenul indicat în contractul dearendă.
- 8.11 Deducerea cheltuielilor pentru reparația mijloacelor fixe se efectuează după cum urmează:
- dacă cheltuielile suportate pe parcursul anului fiscal pentru reparația proprietății nu depășesc 15% din baza valorică a categoriei respective de proprietate (determinată fără a lua în considerare schimbările pe parcursul anului fiscal respectiv), cheltuielile în cauză vor fi permise spre deducere în anul respectiv;
  - dacă cheltuielile suportate pe parcursul anului fiscal pentru reparația proprietății depășesc 15% din baza valorică a categoriei respective de proprietate, mărimea acestui surplus se consideră drept cheltuieli pentru recondiționare și se reflectă la majorarea bazei valorice a categoriei respective de proprietate.
- 8.12 În componența activelor nemateriale ale băncii sunt reflectate drepturile de folosință a resurselor naturale, a obiectelor proprietății intelectuale, licențelor, patentelor know-hau, soft-urilor și a altor produse sau drepturi similare.
- 8.13 Activele nemateriale sunt reflectate la evidență conform sumei cheltuielilor făcute la achiziționarea lor, plus impozitele, taxele nerecuperabile prevăzute de legislație, incluzând cheltuielile pentru punerea lor în funcțiune conform destinației, iar valoarea lor inițială este trecută lunar la cheltuieli conform normativelor, stabilite reieșind din durata stabilită pentru utilizarea lor, aprobate în modul stabilit și reflectat în politica de contabilitate.
- 8.14 Amortizarea activelor nemateriale se calculează reieșind din termenul de funcționare stabilit în Catalogul mijloacelor fixe și activelor nemateriale aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.338 din 21.03.2003 prin metoda liniara.

Denumirea grupei	Contul de evidență	Durata de funcționare utila (dupa Catalog), ani	Codul (dupa Catalog)
Baza de date	1631	3	22000001000
Program informatic	1631	5	22000002000
Limbaaj de programare si sisteme operationale	1631	3	22000002010
Spot publicitar video	1631	3	23000001020
Licenta	1631	termenul licentei *	25000005000
Stampile	1631	3	25000006000

*- dar nu mai mare de 20 ani

- 8.15 Banca în procesul de activitate achiziționează mărfuri și materiale, care cuprind:
- obiecte de mică valoare și scurtă durată;
  - materiale destinate consumului.
- 8.16 Activele achiziționate de către bancă, valoarea unitară a cărora este mai mică decât plafonul de 3000 lei, indiferent de durata de exploatare sau cu o durată de funcționare mai mică de un an, indiferent de valoarea unei unități se reflectă în evidența contabilă ca obiecte de mică valoare și scurtă durată.
- 8.17 Obiectele de mică valoare și scurtă durată sunt reflectate în bilanț la suma valorii de achiziție.
- 8.18 Pentru obiectele de mică valoare și scurtă durată, valoarea unitară a cărora depășește 1/2 din plafonul stabilit, odată cu predarea lor în exploatare, uzura se calculează în proporție de 100% din valoarea de intrare a acestora.
- 8.19 Obiectele de mică valoare și scurtă durată, valoarea unitară a cărora nu depășește 1/2 din plafonul stabilit în conformitate cu legislația în vigoare urmează a fi trecute la cheltuieli pe măsura predării acestora de la depozit în exploatare, cu înregistrarea concomitentă în registrul de evidență cantitativă.

- 8.20 Obiectele de mică valoare și scurtă durată, valoarea cărora este mai mică de 500 lei urmează să fie trecute la cheltuieli pe măsura predării acestor obiecte de la depozit în exploatare fără înregistrarea în registrul de evidență cantitativă.
- 8.21 Stocurile de mărfuri și materiale destinate consumului în procesul activității și prestării serviciilor, se raportează la cheltuieli pe măsura utilizării acestora.

IX. Evidența contabilă a veniturilor, cheltuielilor și determinarea venitului net

- 9.1 Evidența veniturilor și cheltuielilor se ține conform "Planul de conturi al evidenței contabile în Banca de Economii S.A.", SNC nr.3 "Componenta consumurilor și cheltuielilor întreprinderii", SNC nr.2 "Stocurile de mărfuri și materiale", SNC nr.12 "Contabilitatea impozitului pe venit", SNC nr.16 "Contabilitatea activelor materiale pe termen lung", SNC nr.18 "Venitul", precum și în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare și a altor documente în domeniul evidenței contabile.
- 9.2 Veniturile și cheltuielile din dobânzi sunt reflectate în evidența contabilă și în raportul de profit și pierdere metoda calculării. Utilizarea metodei calculării în vederea determinării venitului net înseamnă reflectarea venitului în momentul prestării serviciilor bancare și nu în momentul încasării mijloacelor bănești, reflectarea cheltuielilor pe măsura apariției lor și nu la efectuarea plății. În scopul înregistrării tuturor veniturilor și reflectării acestora în perioada când acestea au fost câștigate, precum și a cheltuielilor, când acestea au fost suportate, prezenta metodă se aplică, la fel și în cazul evidenței plăților anticipate a veniturilor sau cheltuielilor și la evidența evaluării sumelor (de exemplu, la formarea de reduceri pentru pierderi la credite, la calculul amortizării, etc.). Aceasta se face pentru a putea compara veniturile și cheltuielile generate în aceeași perioadă de timp.
- 9.3 Cheltuielile pentru deplasările personalului sunt contabilizate conform "Regulamentului cu privire la detașarea angajaților întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor din Republica Moldova" și actele normative interne ale Bancii.
- 9.4 Cheltuielile de reprezentanță sunt reglementate prin "Regulamentul cu privire la normele maxime a cheltuielilor de reprezentare permise de a fi micșorate din venitul global".
- 9.5 Filialele Bancii realizează cheltuieli de reprezentanță numai cu permisiunea responsabililor Oficiului Central al Bancii.
- 9.6 Donațiile în scopuri filantropice sau de sponsorizare sunt confirmate în corespundere cu prevederile „Regulamentului cu privire la modul de confirmare a donațiilor pentru scopuri filantropice și/sau de sponsorizare”.
- 9.7 Venitul impozabil se determină în baza venitului contabil în decursul perioadei de gestiune corectat cu mărimea:
- a) diferențelor permanente;
  - b) diferențelor temporare.
- 9.8 Diferențele permanente și temporare sunt luate în considerare la determinarea venitului impozabil al perioadei de gestiune în mărimea sumei abaterilor între veniturile și cheltuielile reflectate în raportul contul de profit și pierdere calculate prevăzute de S.N.C. și sumele veniturilor și cheltuielilor corespunzătoare lor constatate de legislația fiscală.
- 9.9 Venitul net este determinat ca diferența dintre veniturile și cheltuielile înregistrate, care include și reducerile pentru pierderi la credite, veniturile și cheltuielile excepționale și impozitul pe venit.
- 9.10 Venitul net acumulat la contul "Profitul nedistribuit - anul curent" la începutul anului următor, după confirmarea de către compania de audit a raportului contul de profit și pierdere, este trecut la contul "Profitul nedistribuit - anii anteriori".

X. Impozite

- 10.1 Calcularea impozitelor se efectuează conform prevederilor Codului fiscal, Legii bugetului pentru anul 2010, Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2010 și Legii fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pentru anul 2010.
- 10.2 Centrala Bancii prezintă Declarația fiscală la Inspectoratul Fiscal de Stat al sectorului Centru cu anexarea calculului sumei impozitului pe venit pentru fiecare subdiviziune (filială, agenție).
- 10.3 Fiecare filială a Bancii calculează și transferă în buget următoarele impozite și taxe și prezintă calculele corespunzătoare în contabilitatea Centralei:
- ✓ Impozitul pe bunurile imobiliare;
  - ✓ Impozitul funciar;
  - ✓ Taxa pentru amenajarea teritoriului;
  - ✓ Taxa în fondul rutier;

- ✓ Alte taxe prevăzute de autoritățile locale;
  - ✓ Contribuțiile asigurărilor sociale de stat;
  - ✓ Primele de asigurare obligatorie de asistenta medicala.
  - ✓ Impozitul pe venit reținut din plățile salariale
  - ✓ Impozitul pe venit reținut la sursa de plată pentru serviciile primite
  - ✓ 0,1% de la comercializarea valutei străine
- 10.4 Centrala băncii în baza calculelor primite din filialele băncii întocmește dările de seamă generalizatoare pe toată Banca cu divizarea pe subdiviziuni și le prezintă Inspectoratului Fiscal.
- 10.5 Calcularea și evidența taxei pe valoarea adăugată se face conform titlului III al Codului Fiscal..
- 10.6 Fiecare filială a Bancii prezintă în contabilitatea Centralei informația privind procurările și livrările efectuate pe parcursul lunii gestionare legate de taxa pe valoarea adăugată și transferă în Centrală suma datorată transferării în buget.
- 10.7 Centrala Băncii generalizează informația primită din filiale, întocmește calcula final al Declarației privind taxa pe valoarea adăugată, îl prezintă Inspectoratului Fiscal și efectuează transferul în buget.
- 10.8 Centrala Băncii calculează și prezintă Inspectoratului Fiscal Declarația cu privire la impozitul pe venit al persoanei ce practică activitatea de antreprenoriat.
- 10.9 Pentru anul 2010 Banca va transfera în buget impozit pe venit din dividende.
- 10.10 Impozitul pe venit va fi transferat în bugetele teritorial-administrative ale localităților, unde se găsesc subdiviziunile Băncii de Economii SA (filialele, agențiile), proporțional numărului mediu scriptic de salariați ai subdiviziunii (filialei, agenției), pentru anul în gestiune.
- 10.11 Impozitul pe venit se va calcula în conformitate cu legislația fiscală în vigoare.
- 10.12 Impozitul pe venit reținut la sursa de plata este calculat în conformitate cu articolele 88–92 ale Codului Fiscal și Instrucțiunea Inspectoratului Fiscal Principal de Stat “Privind reținerea impozitului pe venit la sursa de plată”.

XI. Rapoarte financiare

- 11.1 Banca întocmește și prezintă rapoarte financiare conform Standardelor Naționale de Contabilitate, semianual și anual.
- 11.2 Aceste rapoarte se întocmesc în conformitate cu prevederile Legii contabilității nr.113-XVI din 27.04.2007, ale Standardele Naționale de Contabilitate (SNC) aprobate de Ministerul Finanțelor.
- 11.3 Rapoartele financiare cuprind:
- a) bilanțul contabil;
  - b) raportul de profit și pierdere;
  - c) raportul privind fluxul capitalului propriu;
  - d) raportul privind fluxul mijloacelor bănești;
  - e) note explicative, inclusiv anexele la rapoartele financiare.
- 11.4 Rapoartele financiare ale Băncii se întocmesc în lei moldovenești .
- 11.5 Rapoartele financiare reflectă valoarea elementelor aferente perioadelor de gestiune curentă și precedentă. Dacă aceste valori nu sunt comparabile, datele perioadei precedente se ajustează. Absența comparabilității și orice ajustare se prezintă în notele explicative.
- 11.6 Rapoartele financiare sunt semnate de Președintele băncii, iar în lipsa acestuia de către vicepreședinte.
- 11.7 Bilanțul contabil (anexa nr. 1). În bilanțul contabil activele și obligațiunile sunt grupate în dependență de conținutul și natura lor și sunt reflectate după criteriul micșorării lichidității.
- 11.8 Raportul de profit și pierdere (anexa nr.2). Veniturile și cheltuielile sunt grupate în dependență de conținutul lor și reflectă sumele principalelor tipuri de venituri și cheltuieli.
- 11.9 La valoarea netă este ținută evidența veniturilor/cheltuielilor rezultate din vânzarea și reevaluarea valorilor mobiliare și a valutelor străine.
- 11.10 Veniturile și cheltuielile din dobânzi sunt descifrate separat.
- 11.11 Profitul (pierderea) net(ă) este calculat(ă), ca diferența dintre suma veniturilor și suma cheltuielilor.
- 11.12 Reducerile pentru pierderi la credite sunt formate din contul cheltuielilor până la impozitare.
- 11.13 Separat sunt descifrate veniturile și cheltuielile, care nu provin din dobânzi.
- 11.14 Raportul privind fluxul mijloacelor bănești (anexa nr.3). Fluxul mijloacelor bănești reprezintă intrările și ieșirile mijloacelor bănești și echivalentele acestora.
- 11.15 Mijloacele bănești sunt mijloacele băncii din conturile "Nostro", numerar în casierie și bancomate și depozitele la vedere. Echivalentele mijloacelor bănești reprezintă investițiile financiare pe termen scurt

și extrem de lichide care pot fi ușor convertite în sume determinate de mijloace bănești, al căror risc de schimbare a valorii este neînsemnat.

- 11.16 Note explicative. Notele explicative includ o descriere mai detaliată a sumelor reflectate în bilanțul contabil și în raportul de profit și pierdere precum și următoarele informații suplimentare:
- denumirea și adresa juridică a băncii;
  - sumele datoriilor cu termenul de prescripție expirat;
  - valoarea activelor gajate pentru acoperirea datoriilor bilanțiere și extrabilanțiere;
  - numărul scriptic mediu al salariaților pe parcursul perioadei de gestiune, mărimea salariilor, contribuțiilor în fondurile de pensii, contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală;
  - suma avansurilor și creditelor acordate organelor administrative, de conducere și de supraveghere, cu indicarea ratelor dobânzii, condițiilor principale de acordare a acestora, sumele rambursate.
- 11.17 Banca întocmește rapoarte financiare în conformitate cu Instrucțiunea cu privire la modul de întocmire și prezentare de către bănci a unor rapoarte referitoare la activitatea financiară din 08.08.1997 cu modificările și completările ulterioare elaborată de Banca Națională a Moldovei.
- 11.18 Raporturile financiare anuale sunt supuse unui audit extern, care se asigură de Compania Internațională de Audit.
- 11.19 Rezultatele auditului extern se aduc la cunoștință Consiliului Băncii, Adunării Generale a acționarilor și Comisiei de Cenzori.

XII. Controlul în cadrul contabilității

- 12.1 Controlul intern în cadrul contabilității urmărește respectarea prevederilor actelor normative, corectitudinea utilizării mijloacelor financiare și materiale, organizarea rațională a circuitului documentelor în Bancă și altele.
- 12.2 Controlul preventiv include atât efectuarea operațiunilor proprii ale Băncii, cât și efectuarea operațiunilor solicitate de către titularii de conturi deschise la Bancă.
- 12.3 Conform volumului operațiunilor ce se supun controlului preventiv, conducătorul Băncii (filialei), la propunerea contabilului-șef, împuternicește persoane din compartimentul contabilității cu executarea controlului preventiv. Împuternicirea se face în baza ordinului conducătorului Băncii (filialei), în care se indică operațiunile care sunt supuse controlului preventiv, condițiile și perioada în care se desfășoară această activitate.
- 12.4 Se supun în mod obligatoriu controlului preventiv toate operațiunile economice și financiare executate de către Bancă.
- 12.5 Persoanele care execută controlul preventiv răspund pentru legalitatea și efectuarea operațiunilor cuprinse în documentele prezentate de subdiviziunile respective.
- 12.6 Controlul curent include controlul de îndeplinire de către executorul responsabil a obligațiilor sale de serviciu. Contabilul-șef sau persoanele împuternicite au obligația de a efectua zilnic controlul curent.
- 12.7 Controlul ulterior include controlul sistematic al situației evidenței și circuitul documentelor, legalitatea și corectitudinea perfectării operațiunilor economice și financiare efectuate.
- 12.8 Periodicitatea și obiectivul controlului ulterior se stabilește de către conducătorul Băncii (filialei), contabilul-șef sau de altă persoană împuternicită.

G. Gacikevici,
Presedinte

Coordonat:
A. Vitu,
Vicepresedinte

I. Bargaeva
Contabil-sef

I. Luca,
Sef Sectie metodologie, DAI